

1864.

16. júní.

45. Bréf dómsmálastjórnarinnar til P. L. Hendersons stórkaupmanns í Glasgow, um gufuskipsferðir kringum Ísland.

Dómsmálastjórnin hefir meðtekið frá utanríkisstjórninni álitsskjal yðar, er þér eptir tilmælum hëðan höfðuð sent hinum konunglega danska aðalkaupræðismanni í Leith, viðvíkjandi þegnlegri bænaraskrá frá alþingi Íslendinga árið 1863 um, að stjórnin hlutist til um, að reglulegar gufuskipsferðir komist á kringum Ísland, til að flytja bréf, ferðamenn og varning millum hafna þeirra, sem ákveðið yrði að það ætti að koma við á, allt móti sanngjarnri fast ákveðinni borgun. Þingið hafði hugsað sér, að gufuskipsferðir þessar ættu að byrja á ári hverju síðast í febrúarmánuði, að farnar yrðu 12 ferðir kringum landið frá þeim tíma og til þess í októbermánuði, og skyldi farið á stað úr Reykjavík, en að öðrn leyti skyldi farin önnur hvor ferð norður fyrir land og önnur hvor suður fyrir það, og á ferðunum kringum landið skyldi auk Reykjavíkur komið við á þessum höfnum: Stykkishólmi, Ísafirði, Skagaströnd eður Hofsó, Akureyri, Húsavík, Seyðisfirði, Berufirði og Vestmannaeyjum.

Í tæðu álitsskjali yðar hafið þér getið þess, að þér að vísu vegna kringumstæðanna fyrst um sinn hafið frestað áformi því, er þér hafið áður haft, að láta gufuskip ganga milli verzlunarstaða yðar á Íslandi, og því næst hafið þér meðal annars tekið fram um gufuskipsferðir þær kringum Ísland, sem alþingi fer fram á, að komið verði á föt: að hafa yrði til þeirra ferða skráfuskip rammgjört og að öllu leyti vel útbúið, á stærð við „Arcturus“, með tveim káetum (1. og 2. káeta) og öðru hagkvæmu fyrirkomulagi að því skapi; að skipið, til þess að geta gegnt þessu ætlunarverki svo sem vera bæri, aðeins ætti að fara kringum landið en ekki einnig til annara landa, og fyrst um sinn koma við á Stykkishólmi, Ísafirði, Skagaströnd, Grafarósi, Akureyri, Húsavík, Seyðisfirði og Vestmannaeyjum (Húsavík og Skagaströnd þó aðeins þegar veður leyfði) og að það í hvert skipti skyldi vera ferðbúið frá Reykjavík þegar gufuskipið kæmi

1864.
16. júní.

þangað frá Kaupmannahöfn, og fara þaðan kringum land aðra hvora ferð suður fyrir land en aðra hvora norður fyrir.

Stjórnarráðið fellst nú að vísu á álit yðar um stærð skipsins og fyrirkomulag, um það hvar það ætti að koma við, hve margar ferðir það ætti að fara og hvenær það ætti að fara á stað. En um leið og stjórnarráðið ítrekar það, að hér er aðeins rætt um að gjöra tilraun í þá átt, sem farið er fram á í bænarskrá alþingis, leiðir það athygli yðar að því, að það er nauðsynlegt, áður en skorað er á ríkisþingið um að veita fé það, er þarf til framkvæmdar þessu áformi, að hafa ákveðna uppástungu til að byggja á í því efni, og eruð þér því, herra stórkaupmaður, beðnir um að senda stjórnarráðinu uppástungu með ástæðum fyrir, um það hversu mikið tillag úr almennum sjóði þér munduð þurfa til að halda uppi gufuskipsferðum þeim kringum Ísland, sem hér er um rætt.

16. júní.

46. Opið bréf, um löggilding verzlunarstaðar við Lambhússund á Skipaskaga í Borgarfjarðarsýslu í suður-umdæminu á Íslandi.

(Til alþingis þess, er haldið var árið 1863, kom bænarskrá frá Borgarfjarðarsýslu og Mýrasýslu um kauptún á Skipaskaga við Lambhússund á Akranesi í suðurumdæminu¹. Eptir að alþingi hafði farið með málið á lögskipaðan hátt, sendi það konungi þegulega bænarskrá um málið og bað í henni um:

1. að löggilt yrði kauptún við Lambhússund á Skipaskaga í Borgarfjarðarsýslu; og til vara
2. að kauptún þetta yrði löggilt þannig, að einungis öllum búsettum fastakaupmönnum á Íslandi sé leyft að reisa þar sölubúð og hafa þar verzlun með þeim rétti og skilmálum, er segir í opnu bréfi 28. desemberm. 1836.

Bænarskrá þessi er prentuð í alþingistiðindunum 1863. I, 301—308. bls.

Konungsfulltrúi hefir í álitsskjali sínu um málið getið þess, að alþingi að hans áliti gjöri of mikið úr vankvæðum þeim, sem á því séu fyrir íbúa Borgarfjarðarsýslu að sækja kaupstað í Reykjavík, og eins muni vera gjört ofmikið úr hagsmunum þeim, sem þeir geti af því haft, þó verzlunarstaður komist á fót við Lambhússund; því hvort sem

¹) Sjá alþ. tíð. 1863. I, 110—112.